

Nr 469.

Av herrar **Lindén** och **Norman**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till avlöningsbestämmelser för övningslärare och kyrkomusiker m. m.*

I sitt förslag till stadga för övningslärare ha 1941 års lärarlönesakkunniga under § 12 mom. 2 infört bl. a. följande: »Ordinarie och extra ordinarie lärare i gymnastik med lek och idrott må för tjänstgöring såsom instruktör i gymnastik för lärare vid folkskolan i tjänsten inräkna det antal veckotimmar, som skolöverstyrelsen bestämmer.» I propositionen angående övningslärarlönerna (234: 1950) säger sig departementschefen icke vara beredd att nu framlägga förslag i ämnet.

Vi finna det vara av största betydelse, att undervisningen i gymnastik, lek och idrott i folkskolorna får ett effektivt stöd genom instruktionsverksamhet bl. a. på det sätt, de nämnda sakkunniga föreslagit, och anse således, att riksdagen bör fatta beslut i enlighet därmed.

Frågan om fackhjälp för gymnastikundervisningen inom folkskolan har ständigt varit och är alltjämt aktuell. Mycket torde detta bero på ämnets särskilda från andra ämnen avvikande metodik. För att gymnastik- och idrottsundervisningen skall få det stora värde, som med rätta tillmätas den, när den bedrivs ändamålsenligt, är det önkswärt, att de lärare, som icke ha särskilt intresse och fallenhet för ämnet, få stöd och impulser genom fackinstruktion. På initiativ dels av kommunerna själva, dels av skolöverstyrelsens gymnastikrotel har under årens lopp på vissa platser med mycket goda resultat anordnats sådan fackinstruktion. Den borde emellertid bli allmän. Helst borde varje inspektionsområde förses med en eller ett par gymnastikinstruktörer med uppgift att i samråd med folkskolinspektören och under gymnastikrotelns i skolöverstyrelsen tekniska ledning genomföra instruktionsverksamheten. Ett förslag härom bör emellertid föregås av en förutsättningslös utredning, vilken också föreslagits riksdagen i annat sammanhang (motion nr I: 373: 1950). Oavsett resultatet av en sådan utredning böra den eller de gymnastiklärare, som finnas på en plats och som äro lämpade härför, mera allmänt utnyttjas även för instruktion inom folkskolan. 1941 års lärarlönesakkunniga ha anvisat denna utväg och i specialmotiveringen för förslaget framhållit följande: »Vid folkskolan handhaves undervisningen i övningsämnen bortsett från hushållsgöromål och slöjd till övervägande del av folk- och småskollärare. I gymnastik har det visat sig mycket ändamålsenligt att dessa lärare tid efter annan av

facklärare i ämnet instrueras beträffande undervisningen och få hjälp med att upprätta program för gymnastikövningarna. — — — De sakkunniga förorda, att gymnastiklärarnas ifrågavarande instruktionsverksamhet får inräknas i deras tjänstgöring med det antal veckotimmar skolöverstyrelsen bestämmer. Denna tjänstgöring bör såsom fyllnadstjänstgöring kunna fullgöras även vid andra skolor än där gymnastikläraren är anställd. I regel kan sådan instruktionsverksamhet endast komma i fråga i större orter och för en och samma gymnastiklärare med 2 à 3 veckotimmar.»

Till detta vilja vi foga, att instruktionsverksamheten är lika betydelsefull och önskvärd vare sig ett skoldistrikt förfogar över gymnastiksalar eller ej. I den situation vi nu befinna oss i och som medför, att gymnastik- och idrottsundervisningen får bedrivas under de mest skiftande lokala förhållanden, bör den fackhjälp, som finns att tillgå, utnyttjas så långt sig göra låter.

Med återopande av vad sålunda anförts få vi därför föreslå,

att riksdagen i enlighet med 1941 års läraryrkesakkunnigas förslag fattar beslut om att ordinarie och extra ordinarie gymnastiklärare måtte för tjänstgöring såsom instruktör i gymnastik för lärare vid folkskolan få inräkna det antal veckotimmar, som skolöverstyrelsen bestämmer.

Stockholm den 19 april 1950.

Lars V. Lindén.

David Norman.